

Śląski Uniwersytet
Medyczny w Katowicach

75
LAT

Zabrze, 15.08.2023

Zakład Badania i
Leczenia Bólu
Katedry Anestezjologii
i Intensywnej Terapii
Śląskiego Uniwersytetu
Medycznego w
Katowicach

41-800, Zabrze,
ul. 3 Maja 13/15

Kierownik Zakładu
dr hab.n.med.

SEKRETARIAT

tel.: (+48 32) 3704 593
t.: (+48 32) 3704 586

katarstz@sum.edu.pl

HR FACULTY OF RESEARCH

dr hab. n. med. Szymon Białka

Zakład Badania i Leczenia Bólu

Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

RECENZJA

Pracy doktorskiej lek. Marka Janiaka pt.

„Optimizing the analgesic effect of peripheral nerve blocks in the search for
solutions to chosen shortcomings in regional anesthesia”

wykonana na podstawie pisma od Prof. Marty Strug

Wiceprzewodniczącej

Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Przeprowadzenie zabiegu operacyjnego w sposób nieuchronny łączy się z odczuwaniem dolegliwości bólowych w bezpośrednim okresie okołoperacyjnym. W sposób jednoznaczny potwierdzono, iż nieskuteczne postępowanie analgetyczne w istotny sposób zwiększa ryzyko rozwoju bólu przetrwałego. Z drugiej strony, wzrastająca liczba wykonywanych procedur zabiegowych, w tym przeprowadzanych w warunkach chirurgii krótkoterminowej, wymusza na personelowi medycznemu poszukiwanie coraz to skuteczniejszych, a jednocześnie bezpiecznych, metod analgezji pooperacyjnej. Dokonujący się w ostatnich latach rozwój anestezjologii regionalnej postrzegany jest jako metoda umożliwiająca zoptymalizowanie okołoperacyjnego postępowania analgetycznego. Potwierdzono, iż w sposób istotny redukuje ona poziom odczuwanej nocycypcji, przy równoczesnym zmniejszeniu ryzyka występowania działań niepożądanych, w tym przede wszystkich stosowanych systemowo leków opioidowych. Jednakże jak każda procedura medyczna, tak i anestezja regionalna, nie jest pozbawiona ryzyka występowania działań niepożądanych. Dlatego w codziennej praktyce klinicznej anestezjologa istotnym faktem jest zapewnienie skutecznej i bezpiecznej analgezji z wykorzystaniem różnych metod uśmierzania ostrego bólu pooperacyjnego.

Przedstawiona mi do recenzji dysertacja doktorska lek. Marka Janiaka została wykonana pod kierownictwem dwóch promotorów: dr hab. n. med. Janusza Trzebicki oraz dr n. med. Marcina Kołacza (promotor pomocniczy) z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Dysertacja oparta jest na trzech monotematycznych publikacjach:

1. Kołacz Marcin, Mieszkowski Marcin, Janiak Marek*, Zagorski Krzysztof, Byszewska Beata, Weryk-Dysko Małgorzata, Onichimowski Dariusz, Trzebicki Janusz. Transversus abdominis plane block versus quadratus lumborum block type 2 for analgesia in renal transplantation A randomised trial. *European Journal of Anaesthesiology* 2020; 37(9): 773-789. DOI: <https://doi.org/10.1097/EJA.0000000000001193>
Impact Factor (2023) = 4.33, MEIN = 100 points (*corresponding author)
2. Janiak Marek, Kowalczyk Rafał, Gorniewski Grzegorz, Olczyk-Miiller Kinga, Kowalski Marcin, Nowakowski Piotr, Trzebicki Janusz. Efficacy and Side Effect Profile of Intrathecal Morphine versus Distal Femoral Triangle Nerve Block for Analgesia Following Total Knee Arthroplasty: A

Randomized Trial. Journal of Clinical Medicine 2022; 11:6945. DOI: <https://doi.org/10.3390/jcm11236945>

Impact Factor (2023) = 4.964, MEIN = 140 points

3. Janiak Marek, Gorniewski Grzegorz, Kowalczyk Rafal, Wasilewski Piotr, Nowakowski Piotr, Trzebicki Janusz. Effect of intramuscular tramadol on the duration of clinically relevant sciatic nerve blockade in patients undergoing calcaneal fracture fixation. A randomized controlled trial. Healthcare 2023, 11, 498. DOI: <https://doi.org/10.3390/healthcare11040498>
Impact Factor (2023) = 3.160, MEIN = 40 points

Publikacje te zostały przedstawione jako spójne tematycznie opracowanie zawierające wstęp, cele pracy, omówienie wyników, wnioski, podsumowanie oraz streszczenia. Ponadto doktorant przedstawił pełno tekstowe kopie publikowanych prac, opinie zgody komisji bioetycznej oraz oświadczenia współautorów o wkładzie merytorycznym w przygotowanie publikacji.

We wstępie doktorant dokładnie przybliży zagadnienie związane z zastosowaniem w powszechnej praktyce klinicznej technik anestezji regionalnej. W kolejnych podrozdziałach skupia swoją uwagę na zwięzłym opisie historii rozwoju anestezji regionalnej, jej benefitach czy działaniach niepożądanych wraz z opisem metod ich zapobiegania. Kolejno przechodzi do opisu celu pracy oraz ogólnemu założeniu przedstawionych badań

Wspólnym celem pracy jest poszukiwanie optymalnych schematów analgezji, obejmujące zastosowanie metod analgezji regionalnej w trzech różnych sytuacjach klinicznych: u pacjentów po przeszczepie nerki, poddanych całkowitej endoprotezoplastyce stawu kolanowego i po złamaniu kości piętowej.

W pierwszej pracy, mającej charakter prospektywnego, randomizowanego, dwuośrodkowego badania, podjęto próbę porównania dwóch blokad przedziałowych (QLB v TAP) u pacjentów poddanych operacji przeszczepu nerki. Do badania ostatecznie zrandomizowano 104 chorych. W tym miejscu na uwagę zasługuje fakt wykluczenia aż 26 chorych z powodów deformacji anatomicznych lub pooperacyjnych, mogących wpływać na rozprzestrzenianie się środka miejscowo znieczulającego. Badanie posiada zgodę Komisji

Bioetycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i zostało zarejestrowane na stronie www.clinicaltrials.gov. W sposób szczegółowy przedstawiono pierwszorzędowy punkt końcowy, opisano metodologię pracy oraz zaprezentowano otrzymane wyniki. Dyskusja napisana jest dojrzała, a wnioski korespondują z celami.

W drugiej pracy doktorant skupia się na porównaniu skuteczność dooponowej podaży morfiny z blokadą gałęzi nerwu udowego u pacjentów poddanych całkowitej alloplastyce stawu kolanowego. Podobnie jak poprzednio w sposób jasny prezentuje kryteria włączenia i wykluczenia, wraz z pierwszorzędowym punktem końcowym. Dokładny opis metodologii, przejrzysta prezentacja wyników korespondują z dyskusją oraz wyciągniętymi wnioskami, będące istotną wskazówką w codziennej praktyce anestezjologicznej.

Trzecia praca jest próbą oceny wpływu tramadolu, jako środka wspomagającego blokadę nerwu kulszowego, u pacjentów poddawanych zespoleniu kości piętowej. W zaprezentowanej pracy doktorant dowodzi, iż jednorazowe podanie 100 mg tramadolu nie wpływa w sposób istotny na wydłużenie czasu skutecznej analgezji ani zużycia leków przeciwbólowych u pacjentów poddawanych zespoleniu kości piętowej. Podobnie jak poprzednio przedstawiona do oceny praca została poprawnie zaplanowana, a jej redakcja odpowiada wymogom prac naukowych.

W przedstawionych przez doktoranta pracach wchodzących w skład dysertacji przeprowadzone analizy statystyczne zostały wykonane poprawnie, zgodnie z postawionymi hipotezami badawczymi. Wyniki zostały zaprezentowane w sposób zwięzły oraz przejrzysty. Dyskusje napisane są poprawnie, a opisane ograniczenia świadczą o dojrzałości naukowej doktoranta. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż łączna wartość współczynnika oddziaływania IF wynosi 12.454, a punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki 280 pkt. Równocześnie jedna z przedstawionych prac opublikowana jest w uznanym periodyku z dziedziny anestezjologii.

Oprócz czysto merytorycznej recenzji zaprezentowanej mi do oceny dysertacji, chciałbym podkreślić wkład doktoranta w rozwoju anestezjologii regionalnej w naszym kraju.

Jako wieloletni członek Polskiego Towarzystwa Znieczulenia Regionalnego i Terapii Bólu oraz Sekcja Znieczulenia Regionalnego i Terapii Bólu Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii angażuje się w propagowanie idei rozwoju anestezjologii regionalnej poprzez wystąpienia na konferencjach, prezentacje na warsztatach czy przygotowywanie materiałów edukacyjnych. Jest uznanym i cenionym ekspertem z tej wąskiej dziedziny anestezjologii.

Oceniam tym samym pracę przedstawioną mi do recenzji oraz działalność naukowo-edukacyjną lekarza Marka Janiaka pozytywnie i stwierdzam, że Rozprawa Doktorska pt: „Optimizing the analgesic effect of peripheral nerve blocks in the search for solutions to chosen shortcomings in regional anesthesia” spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668), i tym samym wnioskuję do Wysockiej Rady Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lekarza Marka Janiaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Równocześnie biorąc pod uwagę wysokie wartości merytoryczne zaprezentowanej dysertacji oraz wkład doktoranta w rozwój anestezjologii regionalnej zwracam się do Wysockiej Rady o wyróżnienie pracy lekarza Marka Janiaka.